

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2011-2012

20 JUIN 2012

Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne le comportement incorrect des bénéficiaires et en vue d'autoriser la représentation de l'héritier renonçant

AMENDEMENTS

N° 30 DE M. TORFS

(Sous-amendement à l'amendement n° 23)

Art. 8

Dans l'article 727 proposé, apporter les modifications suivantes :

1° dans le § 1er, 3°, remplacer les mots « 409, § 1 à 3, 409 § 5 » par les mots « 409, §§ 1er, 2, 3 et 5 »;

2° dans le § 2, alinéa 1er, remplacer les mots « visée au 1° du paragraphe précédent » par les mots « visée au § 1er, 1° »;

3° remplacer le § 2, alinéa 2, par ce qui suit :

«L'indignité visée au § 1er, 2°, est prononcée par le tribunal, sur la réquisition du procureur du Roi.»;

Voir:

Documents du Sénat:

5-550 - 2010/2011 :

N° 1 : Proposition de loi de Mme Taelman et consorts.

5-550 - 2011/2012 :

Nos 2 à 5 : Amendements.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2011-2012

20 JUNI 2012

Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het onbetrouwbaar gedrag van een begunstigde en teneinde plaatsvervulling van de verwerpende erfgenaam toe te laten

AMENDEMENTEN

Nr. 30 VAN DE HEER TORFS

(Subamendement op amendement nr. 23)

Art. 8

In het voorgestelde artikel 727 de volgende wijzigingen aanbrengen :

1° In § 1, 3°, de woorden « 409, § 1 tot 3, 409, § 5 » vervangen door de woorden « 409, §§ 1, 2, 3 en 5 »;

2° In § 2, eerste lid, de woorden «zoals bepaald onder § 1, 1°» vervangen door de woorden «bedoeld in § 1, 1°»;

3° Paragraaf 2, tweede lid, vervangen door wat volgt :

«De onwaardigheid bedoeld in § 1, 2° wordt door de rechtbank uitgesproken op vordering van de procureur des Konings.»;

Zie:

Stukken van de Senaat:

5-550 - 2010/2011 :

Nr. 1 : Wetsvoorstel van mevrouw Taelman c.s.

5-550 - 2011/2012 :

Nrs. 2 tot 5 : Amendementen.

4° remplacer le § 2, alinéa 3, par ce qui suit :

«L'indignité visée au § 1er, 3°, peut être prononcée par le juge pénal qui a reconnu l'auteur coupable d'avoir commis un des faits énumérés au § 1er, 3°. Le juge pénal peut également prononcer cette indignité à l'égard de celui qu'il a reconnu coupable d'avoir tenté de commettre un tel fait.».

Justification

Le présent amendement vise à revenir à l'idée initiale de l'amendement global n° 12, qui a été rédigé sur la base du consensus atteint au sein du groupe de travail «Droit successoral» lors de la discussion de la proposition de loi à l'examen.

Les articles 8 et 9 proposés par l'amendement n° 12 modifient les articles 727 et 728 du Code civil. L'amendement n° 12 tendait à élargir la portée de la notion d'indignité d'hériter, tout en la délimitant de manière stricte, et à faire en sorte que l'indignité d'un héritier ne puisse plus être établie une nouvelle fois après le décès du de cujus, hormis dans un cas bien précis.

Les amendements n°s 23 et 24 réaménagent le contenu des articles 8 et 9 proposés par l'amendement n° 12. L'auteur du présent amendement souscrit à ce réaménagement technique, mais pas aux modifications de fond qui ont été apportées à cette occasion.

L'indignité visée au § 1er, 2°, a été ajoutée pour couvrir la situation dans laquelle l'auteur, le coauteur ou le complice des faits ayant entraîné le décès du *de cuius* ne peut plus être poursuivi parce qu'il est lui-même décédé (l'action publique n'étant, en outre, pas encore éteinte par prescription).

L'on a cité l'exemple classique du drame familial dans le cadre duquel l'auteur tue son épouse avant de se suicider. En vertu de l'article 727 actuel du Code civil, l'indignité ne peut alors plus être établie et, dans certains cas, les propres héritiers de l'auteur peuvent prétendre à des droits successoraux plus importants que ceux auxquels ils auraient pu prétendre si l'auteur avait été déclaré indigne, ce qui porte préjudice aux autres héritiers de la victime. Ce principe est socialement inacceptable, et le groupe de travail a estimé qu'il fallait exclure cette possibilité.

Du fait de l'extinction de l'action publique, seul le juge civil est habilité à prononcer la sanction de l'indignité. Cependant, contrairement à ce qui est proposé dans l'amendement n° 23, le groupe de travail a estimé que *les raisons de porter pareille affaire devant le juge dépassent les intérêts individuels des personnes concernées et touchent à l'intérêt général*, si bien que l'initiative d'intenter cette action appartient exclusivement au ministère public.

Selon l'auteur du présent amendement, il est important d'insister, d'une part, sur l'intérêt personnel et direct que certains héritiers ou légitataires peuvent avoir à ce qu'un autre héritier soit exclu et, d'autre part, sur le maintien des garanties pénales pour la personne qui est déclarée indigne à titre posthume. Le ministère public dispose de possibilités d'investigation plus étendues que le tribunal civil pour établir la vérité des faits, dans le respect de certaines procédures que l'indigne aurait pu engager s'il était encore en vie, et dans le respect des droits de la défense.

4° Paragraaf 2, derde lid, vervangen door wat volgt:

«De onwaardigheid bedoeld in § 1, 3° kan worden uitgesproken door de strafrechter die de dader schuldig bevindt aan een van de in § 1, 3° vermelde feiten. De strafrechter kan deze onwaardigheid ook uitspreken ten aanzien van hem die schuldig bevonden is wegens de poging om een dergelijk feit te plegen.».

Verantwoording

Dit amendement heeft als doel terug te keren naar de oorspronkelijke idee van het globaal amendement nr. 12, dat opgemaakt werd naar aanleiding van de in de werkgroep «erfrecht» bereikte consensus tijdens de besprekingen van het voorliggend wetsvoorstel.

Artikelen 8 en 9 van het amendement nr. 12 wijzigen artikelen 727 en 728 van het Burgerlijk Wetboek. De bedoeling van het amendement was de strekking van het begrip van onwaardigheid om te erven uit te breiden, doch strikt te omlijnen en op één welomschreven uitzondering na de onwaardigheid van een erfgenaam niet meer te kunnen vaststellen na het overlijden van de erflater.

Amendementen nrs. 23 en 24 herschikken de inhoud van de artikelen 8 en 9 uit het amendement nr. 12. Deze technische herschikking kan door de indiener van dit amendement worden bijgetreden, doch niet de inhoudelijke wijzigingen die hebben plaatsgevonden bij deze herschikking.

De onwaardigheid in § 1, 2° werd toegevoegd om de situatie waarbij de dader, mededader of medeplichtige van de feiten die tot de dood van de erflater hebben geleid niet meer kan worden vervolgd door het feit dat hij zelf overleden is (én waarbij de strafvordering nog niet vervallen is door verjaring).

Als klassiek voorbeeld werd het gezinsdrama aangehaald waarbij de dader zijn echtgenote vermoordt om vervolgens zelfmoord te plegen. In de huidige stand van artikel 727 van het Burgerlijk Wetboek kan er geen onwaardigheid meer vastgesteld worden en kunnen in bepaalde gevallen de eigen erfgenamen van de dader grotere erfaanspraken laten gelden dan waar ze recht op zouden hebben ingeval dat de dader onwaardig zou verklaard zijn én dit ten nadele van de overige erfgenamen van het slachtoffer. Maatschappelijk wordt dit als onaanvaardbaar beschouwd en de werkgroep was van oordeel dat deze situatie uitgesloten moet worden.

Door het verval van de strafvordering, is enkel de burgerlijke rechter bevoegd om deze sanctie uit te spreken. Echter, in tegenstelling tot wat in amendement nr. 23 wordt voorgesteld, was de werkgroep van oordeel dat *«de redenen om dergelijke zaak voor de rechter te brengen, de individuele belangen van de betrokken erfgenamen overstijgen en het algemeen belang treffen»*, waardoor het initiatief voor het instellen van deze vordering uitsluitend bij het openbaar ministerie gelegd werd.

Voor de indiener van dit amendement lijkt het belangrijk te wijzen op het persoonlijk en rechtstreeks belang dat sommige erfgenamen of legatarissen er bij kunnen hebben dat een andere erfgenaam wordt uitgesloten en op het behoud van strafrechtelijke waarborgen voor de persoon die postuum onwaardig wordt verklaard. Het openbaar ministerie beschikt over meer onderzoeks mogelijkheden dan de burgerlijke rechtsbank om de waarheid van de feiten aan het licht te brengen, rekening houdende met het respecteren van bepaalde procedures waarover de onwaardige zou beschikt hebben, mocht hij nog in leven zijn, en met respect voor de rechten van verdediging.

Par exemple, le juge civil sera-t-il en mesure de se prononcer sur la légitime défense ou sur le caractère excusable d'un homicide ? Comment le juge civil peut-il se prononcer sur l'imputabilité, à l'auteur, des faits commis ?

Le raisonnement suivi dans la justification de l'amendement n° 23, selon lequel «*les conséquences de l'action sont purement civiles*», n'est pas cohérent avec le point de vue selon lequel la sanction de l'indignité peut uniquement être prononcée lorsque la responsabilité de l'auteur concernant les faits doit être établie sur la base des critères normalement appliqués en droit pénal.

Le présent amendement adapte ensuite l'alinéa 3 du § 2 proposé de l'article 727 du Code civil. L'on pourrait déduire de la formulation de cet alinéa dans l'amendement n° 23, que le juge pénal est tenu de prononcer l'indignité après avoir condamné une personne pour l'un des faits énumérés au § 1er, 3°. Le groupe de travail «Droit successoral» souhaitait que cette forme d'indignité soit facultative. L'on se référera utilement, à cet égard, à la formulation du nouvel article 46 du Code pénal (article 32 de l'amendement n° 12).

Pour le reste, le présent amendement apporte quelques modifications purement techniques, afin de mettre le texte en conformité avec les règles de légistique établies par le Conseil d'État.

N° 31 DE M. TORFS

(Sous-amendement à l'amendement n° 24)

Art. 9

Dans l'article 728 proposé, remplacer les mots «prévu au § 1er, 3°,» par les mots «prévus à l'article 727, § 1er, 3°,».

Justification

La possibilité prévue à l'article 728 du Code civil d'accorder le pardon concerne les cas prévus à l'article 727, § 1er, 3°, dans lesquels le juge pénal a la possibilité de prononcer l'indignité à titre de sanction civile supplémentaire dans le cadre d'une condamnation.

N° 32 DE M. TORFS

(Sous-amendement à l'amendement n° 12)

Art. 24

Sous b), apporter les modifications suivantes :

a) au 2°, supprimer les mots «cette action ne peut être intentée que par les héritiers légaux;»;

b) au 3°, supprimer les mots «; cette action ne peut être intentée que par les héritiers légaux».

Zal de burgerlijke rechter bijvoorbeeld in staat zijn om uitspraak te doen over wettige zelfverdediging of over een verschoonbare doodslag ? Hoe kan de burgerlijke rechter oordelen over de toerekeningsvatbaarheid van de dader voor de gepleegde feiten ?

De redenering bij de toelichting van amendement nr. 23, die inhoudt dat het enkel om «*louter burgerrechtelijke gevallen van de vordering*» gaat, is niet coherent met de visie dat de sanctie enkel maar kan worden uitgesproken ingeval dat de verantwoordelijkheid van de dader voor de feiten, volgens de criteria die normalerwijze in het strafrecht gehanteerd worden, moet vaststaan.

Voorts past dit amendement het derde lid van de voorgestelde § 2 van artikel 727 van het Burgerlijk Wetboek aan. Uit de libellering van dit lid in amendement nr. 23 zou kunnen worden afgeleid dat de strafrechter verplicht is de onwaardigheid na veroordeling voor één van de in § 1, 3° opgesomde misdrijven uit te spreken. Het was de bedoeling van de werkgroep erfrecht om deze vorm van onwaardigheid een facultatief karakter te geven. Zie hiervoor ook de libellering van het nieuwe artikel 46 van het Strafwetboek (art. 32 van amendement nr. 12).

Voor het overige worden enkele puur technische wijzigingen aangebracht, om de tekst in overeenstemming te brengen met de richtlijnen van de wetgevingstechniek van de Raad van State.

Nr. 31 VAN DE HEER TORFS

(Subamendement op amendement nr. 24)

Art. 9

In het voorgestelde artikel 728 de woorden «vermeld onder lid 3 van de vorige paragraaf» vervangen door de woorden «bedoeld in artikel 727, § 1, 3°».

Verantwoording

De mogelijkheid om vergiffenis te schenken in artikel 728 van het Burgerlijk Wetboek slaat op de gevallen bedoeld in artikel 727, § 1, 3°, waarbij de strafrechter de mogelijkheid heeft om de onwaardigheid uit te spreken, als bijkomende burgerlijke sanctie bij een veroordeling.

Nr. 32 VAN DE HEER TORFS

(Subamendement op amendement nr. 12)

Art. 24

In littera b), de volgende wijzigingen aanbrengen :

a) in het 2°, de woorden «deze eis kan alleen door de wettelijke erfgenamen worden ingesteld» doen vervallen;

b) in het 3°, de woorden «deze eis kan alleen door de wettelijke erfgenamen worden ingesteld» doen vervallen.

Justification	Verantwoording
<p>Les deux modifications proposées à l'alinéa 3 de l'article 957 du Code civil visent à faire en sorte que la possibilité de demander la révocation de la donation pour cause d'ingratitude ne soit pas réservée aux seuls héritiers légaux.</p> <p>Les héritiers testamentaires éventuels pourront donc, eux aussi, invoquer l'ingratitude à l'appui de leur demande de révocation de la donation.</p>	<p>Beide wijzigingen van het derde lid van artikel 957 van het Burgerlijk Wetboek hebben als doel de mogelijkheid om de herroeping van een schenking wegens ondankbaarheid te vorderen niet te beperken tot de wettelijke erfgenamen.</p> <p>In het geval dat deze er zijn, krijgen ingevolge dit amendement ook de testamentaire erfgenamen de mogelijkheid om de ondankbaarheid in te roepen als grond van herroeping van de schenking.</p>
N° 33 DE M. DELPÉRÉE	Rik TORFS.
(Sous-amendement a l'amendement n° 23)	(Subamendement op amendement nr. 23)
Art. 8	Art. 8
<p>Apporter à l'article 727 proposé les modifications suivantes :</p> <p>1° dans le § 1er, remplacer les mots «sont indignes» par les mots «<i>est indigne</i>»;</p> <p>2° dans le § 1er, 2°, supprimer les mots «comme auteur, coauteur ou complice» ainsi que les mots «par son décès»;</p> <p>3° dans le § 2, al. 1er, remplacer les mots «de la reconnaissance de culpabilité» par les mots «pour le <i>successible d'avoir été reconnu coupable</i>».</p>	<p>In het voorgestelde artikel 727 de volgende wijzigingen aanbrengen :</p> <p>1° in § 1, het woord «zijn» vervangen door het woord «is»;</p> <p>2° in § 1, 2°, de woorden «als dader, mededader of medeplichtige» alsook de woorden «door zijn overlijden» doen vervallen;</p> <p>3° in § 2, eerste lid, de woorden «van het schuldig bevinden» vervangen door de woorden «voor de erfgerechtigde van schuldig te zijn bevonden».</p>
Justification	Verantwoording
<p>Le présent sous-amendement est justifié par une correction grammaticale de texte pour le 1°. Pour le 2°, il est préférable de supprimer les mentions comme auteur, coauteur ou complice. En effet, l'extinction de l'action publique ne permet plus de qualifier la personne ayant commis les faits. L'action se portera uniquement sur le plan civil.</p> <p>Il est jugé préférable de ne pas limiter l'extinction de l'action publique au seul décès, la prescription pouvant en être une autre.</p> <p>Le mot en français «reconnaissance de culpabilité» peut prêter à confusion. Il pourrait être interprété comme étant «l'aveu» de culpabilité. Il s'agit dans la présente proposition du cas où le <i>successible</i> a été reconnu coupable par la juridiction compétente.</p>	<p>Dit subamendement wordt gerechtvaardigd door een grammatische tekstverbetering voor het 1°. Voor het 2° is het wenselijk om de vermeldingen «als dader, mededader of medeplichtige» te schrappen. Door het verval van de strafvordering kan men de persoon die de feiten heeft begaan niet meer kwalificeren. De rechtsvordering heeft enkel betrekking op het burgerlijke niveau.</p> <p>Het wordt verkieslijk geacht om het verval van de strafvordering niet te beperken tot enkel overlijden, ook verjaring is mogelijk.</p> <p>De Franse term «reconnaissance de culpabilité» kan voor verwarring zorgen. Hij zou als een «schuldbekentenis» kunnen worden geïnterpreteerd. Het gaat in dit voorstel om het geval waarbij de erfgerechtigde schuldig is bevonden door de bevoegde rechtbank.</p>
N° 34 DE M. DELPÉRÉE	Nr. 34 VAN DE HEER DELPÉRÉE
(Sous-amendement à l'amendement global n° 12)	(Subamendement op het globaal amendement nr. 12)
Art. 10	Art. 10
<p>Apporter à l'article 729, alinéa 3, proposé, les modifications suivantes :</p>	<p>In de Franse tekst van het voorgestelde artikel 729, derde lid, de volgende wijzigingen aanbrengen :</p>

1° remplacer les mots «accroît aux autres» est remplacé par «accroît celle des autres»;

2° remplacer les mots «seul en son degré» par les mots «seul à son degré».

Justification

Il s'agit de corrections grammaticales.

N° 35 DE M. DELPÉRÉE

(Sous-amendement à l'amendement global n° 12)

Art. 11

Dans l'article 730, alinéa 2, proposé, les mots «succéder à ses biens» sont remplacés par les mots «hériter de ses biens».

Justification

Il s'agit d'une correction grammaticale.

N° 36 DE M. DELPÉRÉE

(Sous-amendement à l'amendement global n° 12)

Art. 12

Dans le texte français de l'article 739, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots «appelé en son degré» par les mots «appelé à son degré».

Justification

Il s'agit d'une correction grammaticale.

N° 37 DE M. DELPÉRÉE

(Sous-amendement à l'amendement global n° 12)

Art. 13

Remplacer cet article par ce qui suit :

«Apporter à l'article 740 du même Code, les modifications suivantes :

I^o Dans l'alinéa 1er, le mot «représentation» est remplacé par le mot «substitution»;

1° de woorden «accroît aux autres» vervangen door de woorden «accroît celle des autres»;

2° de woorden «seul en son degré» vervangen door de woorden «seul à son degré».

Verantwoording

Het gaat om grammaticale verbeteringen.

Nr. 35 VAN DE HEER DELPÉRÉE

(Subamendement op het globaal amendement nr. 12)

Art. 11

In de Franse tekst van het voorgestelde artikel 730, tweede lid, de woorden «succéder à ses biens» vervangen door de woorden «hériter de ses biens».

Verantwoording

Het gaat om een grammaticale verbetering.

Nr. 36 VAN DE HEER DELPÉRÉE

(Subamendement op het globaal amendement nr. 12)

Art. 12

In de Franse tekst van het voorgestelde artikel 739, eerste lid, de woorden «appelé en son degré» vervangen door de woorden «appelé à son degré».

Verantwoording

Het gaat om een grammaticale verbetering.

Nr. 37 VAN DE HEER DELPÉRÉE

(Subamendement op het globaal amendement nr. 12)

Art. 13

Dit artikel vervangen door wat volgt :

«In artikel 740 van hetzelfde Wetboek de volgende wijzigingen aanbrengen :

I^o In het eerste lid van de Franse tekst, het woord «représentation» vervangen door het woord «substitution»;

2° l'alinéa 2 est abrogé. »

N° 38 DE M. DELPÉRÉE

(Sous-amendement à l'amendement global n° 12)

Art. 16

Dans l'article 743, alinéa 1er, deuxième phrase, proposée, remplacer les mots «soient en» par les mots «se situent à des».

Justification

Il s'agit de modifications grammaticales françaises.

N° 39 DE M. DELPÉRÉE

(Sous-amendement à l'amendement global n° 12)

Art. 18

Dans l'article 786, proposé, remplacer les mots «accroît aux autres» par les mots «accroît celle des autres».

Justification

Il s'agit de corrections grammaticales.

N° 40 DE M. DELPÉRÉE

(Sous-amendement à l'amendement global n° 12)

Art. 22

Apporter à l'article 848, proposé, les modifications suivantes :

1° dans l'alinéa 1er, remplacer les mots «à lui fait» par les mots «qui lui a été consenti»;

2° dans l'alinéa 2, remplacer les mots «à lui fait» par les mots «qui lui a été consenti».

Justification

Il s'agit de corrections grammaticales.

2° het tweede lid doen vervallen. ».

Nr. 38 VAN DE HEER DELPÉRÉE

(Subamendement op het globaal amendement nr. 12)

Art. 16

In de Franse tekst van het voorgestelde artikel 743, eerste lid, tweede zin, de woorden «soient en» vervangen door de woorden «se situent à des».

Verantwoording

Het gaat om grammaticale wijzigingen in het Frans.

Nr. 39 VAN DE HEER DELPÉRÉE

(Subamendement op het globaal amendement nr. 12)

Art. 18

In de Franse tekst van het voorgestelde artikel 786, de woorden «accroît aux autres» vervangen door de woorden «accroît celle des autres».

Verantwoording

Het gaat om grammaticale verbeteringen.

Nr. 40 VAN DE HEER DELPÉRÉE

(Subamendement op het globaal amendement nr. 12)

Art. 22

In de Franse tekst van het voorgestelde artikel 848 de volgende wijzigingen aanbrengen :

1° in het eerste lid, de woorden «à lui fait» vervangen door de woorden «qui lui a été consenti»;

2° in het tweede lid, de woorden «à lui fait» vervangen door de woorden «qui lui a été consenti».

Verantwoording

Het gaat om grammaticale verbeteringen.

N° 41 DE M. DELPÉRÉE

(Sous-amendement à l'amendement n° 23)

Art. 8

Dans l'article 727 proposé, apporter les modifications suivantes :

1° Au § 1er, supprimer le 2°;

2° Au § 2, remplacer les mots «de la reconnaissance de culpabilité» par les mots «pour le susceptible d'avoir été reconnu coupable»;

3° Au § 2, insérer un alinéa entre l'alinéa 2 et l'alinéa 3 rédigé comme suit :

«L'indignité peut être prononcée alors que l'action publique est éteinte».

Justification

Les mots en français «reconnaissance de culpabilité» peuvent prêter à confusion. Ils pourraient être interprétés comme étant aussi un «aveu de culpabilité».

Pour éviter toute confusion, il est préférable d'utiliser les mêmes termes qu'au § 1er, 3°.

Par ailleurs, il est préférable d'inscrire dans le § 2, un alinéa particulier spécifiant que l'indignité peut être prononcée alors même que l'action publique serait éteinte, par exemple à cause du décès du susceptible.

Francis DELPÉRÉE.

N° 42 DE M. TORFS ET CONSORTS

(Sous-amendement à l'amendement n° 30)

Art. 8

Dans cet article, apporter les modifications suivantes :

a) au 3°, remplacer les mots «est prononcée par le tribunal» par les mots «est une sanction civile, prononcée par le tribunal»;

b) au 4°, insérer les mots «est une sanction civile qui» entre les mots «visée au § 1er, 3°,» et les mots «peut être prononcée».

Nr. 41 VAN DE HEER DELPÉRÉE

(Subamendment op amendement nr. 23)

Art. 8

In het voorgestelde artikel 727 de volgende wijzigingen aanbrengen :

1° In § 1, het 2° doen vervallen;

2° In § 2, de woorden «van het schuldig bevinden» vervangen door de woorden «voor de erfge rechtigde van schuldig te zijn bevonden»;

3° In § 2, een lid invoegen tussen het tweede lid en het derde lid, luidende :

«De onwaardigheid kan worden uitgesproken zelfs al is de strafvordering vervallen».

Verantwoording

De Franse woorden «reconnaissance de culpabilité» kunnen voor verwarring zorgen. Ze zouden kunnen worden geïnterpreteerd als een «schuldbekentenis».

Om verwarring te voorkomen, is het beter dezelfde termen te gebruiken als in § 1, 3°.

Bovendien is het verkeerslijker om in § 2 een specifiek lid op te nemen waarin wordt duidelijk gemaakt dat de onwaardigheid kan worden uitgesproken zelfs al is de strafvordering vervallen, bijvoorbeeld door het overlijden van de erfge rechtigde.

Nr. 42 VAN DE HEER TORFS C.S.

(Subamendment op amendement nr. 30)

Art. 8

In dit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen :

a) in het 3°, de woorden «wordt door de rechtbank» vervangen door de woorden «is een burgerlijke sanctie, die door de rechtbank wordt»;

b) in het 4°, de woorden «is een burgerlijke sanctie, die» invoegen tussen de woorden «bedoeld in § 1, 3°,» en de woorden «kan worden uitgesproken».

Rik TORFS.
Martine TAELEMAN.
Francis DELPÉRÉE.
Hassan BOUSETTA.
Alain COURTOIS.

N° 43 DE MME TAELEMAN ET CONSORTS

(Sous-amendement à l'amendement n° 23)

Art. 8

Remplacer cet article par ce qui suit :

« L'article 727 du même Code, modifié par la loi du 23 janvier 2003, est remplacé par ce qui suit :

« Art. 727.— § 1er. Est indigne de succéder, et, comme tel, exclu de la succession :

1° Celui qui est reconnu coupable d'avoir, comme auteur, coauteur ou complice, commis sur la personne du défunt, un fait ayant entraîné sa mort, tel que visé aux articles 376, 393 à 397, 401, 404, 409, § 4, du Code pénal, de même que celui qui est reconnu coupable d'avoir tenté de commettre un tel fait;

2° Celui qui est déclaré indigne parce qu'il a commis ou tenté de commettre un fait visé au 1°, mais qui n'a pas été condamné pour ce fait parce que l'action publique s'est éteinte par son décès;

3° Celui qui est déclaré indigne parce qu'il a été reconnu coupable d'avoir commis, comme auteur, coauteur ou complice, sur la personne du défunt un fait tel que visé aux articles 375, 398 à 400, 402, 403, 405, 409, §§ 1er, 2, 3 et 5 ou 422bis du Code pénal.

§ 2. L'indignité visée au § 1er, 1° est une sanction civile qui produit ses effets par le seul fait pour le susceptible d'avoir été reconnu coupable.

L'indignité visée au § 1er, 2° est une sanction civile, prononcée par le tribunal, sur la réquisition du procureur du Roi.

L'indignité visée au § 1er, 3° du paragraphe précédent, est une sanction civile, que peut prononcer le juge pénal qui a reconnu le susceptible coupable d'avoir commis un des faits qui y sont énumérés. Le juge pénal peut également prononcer cette sanction civile à l'égard de celui qu'il a reconnu coupable d'avoir tenté de commettre un tel fait. »

Justification

Cet amendement reprend les observations exprimées lors de la discussion en commission de la justice du Sénat, suite aux amendements n°s 23, 30, 33, 41 et 42. Le texte de l'article 727 a été réécrit entièrement pour plus de clarté. En outre il est veillé à la concordance entre les versions néerlandaise et française. Enfin, il est ajouté au premier alinéa du paragraphe 2 qu'il s'agit, dans ce cas également, d'une sanction civile, afin qu'il n'y ait pas de doute

Nr. 43 VAN MEVROUW TAELEMAN C.S.

(Subamendement op amendement nr. 23)

Art. 8

Dit artikel vervangen door wat volgt :

« Artikel 727 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij wet van 23 januari 2003, wordt vervangen door wat volgt :

« Art. 727. — § 1 Onwaardig om te erven, en dus van de erfenis uitgesloten is :

1° Hij die als dader, mededader of medeplichtige schuldig is bevonden om op de persoon van de overledene een feit te hebben gepleegd dat zijn dood heeft veroorzaakt, als bedoeld in de artikelen 376, 393 tot 397, 401, 404 en 409 § 4 van het Strafwetboek; zo ook hij die schuldig is bevonden aan de poging om een dergelijk feit te plegen;

2° Hij die onwaardig is verklaard omdat hij een feit bedoeld in het 1° heeft gepleegd, of gepoogd heeft te plegen, maar voor dat feit niet werd veroordeeld omdat de strafvordering door zijn overlijden vervallen is;

3° Hij die onwaardig is verklaard omdat hij als dader, mededader of medeplichtige schuldig is verklaard om op de persoon van de overledene een feit te hebben gepleegd als bedoeld in de artikelen 375, 398 tot 400, 402, 403, 405, 409, §§ 1, 2, 3 en 5 of 422bis van het Strafwetboek.

§ 2. De onwaardigheid bedoeld in § 1, 1°, is een burgerlijke sanctie die uitwerking heeft door het louter feit dat de erfge rechtigde schuldig werd bevonden.

De onwaardigheid bedoeld in § 1, 2°, is een burgerlijke sanctie die door de rechtbank wordt uitgesproken op vordering van de Procureur des Konings.

De onwaardigheid bedoeld in § 1, 3° is een burgerlijke sanctie die kan worden uitgesproken door de strafrechter die de erfge rechtigde schuldig bevindt aan een van de daarin vermelde feiten. De strafrechter kan deze burgerlijke sanctie ook uitspreken ten aanzien van hem die schuldig bevonden is wegens de poging om een dergelijk feit te plegen. ».

Verantwoording

In dit amendement zijn de opmerkingen die tijdens de besprekking binnen de commissie voor justitie van de Senaat zijn gemaakt naar aanleiding van de indiening van de amendementen nr. 23, 30, 33, 41 en 42 verwerkt. Voor de duidelijkheid is het hele artikel 727 herschreven. Bovendien is de overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse versie bewaakt. De verwijzing naar de burgerlijke sanctie is ook in het eerste lid van § 2 opgenomen,

quant au caractère civil de l'indignité, dans chacune de ces hypothèses.

zodat er geen twijfel over kan bestaan dat de onwaardigheid in alle hypotheses een burgerlijke sanctie is.

Martine TAELEMAN.
Rik TORFS.
Francis DELPÉRÉE.
Hassan BOUSETTA.
Alain COURTOIS.